

Nú er tíðin farin, har næmingar nýta stóran part av tíðini í próvtøkunum at blaða gjøgnum ein stóran stakk av orðabókum. Flestu næmingar nýta í dag teldu í próvtøkunum og tá er skjótt at leita eftir orðum í telduskipanini

Savnsmynd



9000 fáa ókeypis orðabók

MÁL Tá skúlarnir byrja aftur mánadagin fáa allir næmingar atgongd til allar føroysku netorðabøkurnar, ókeypis. Netorðabøkurnar eru savnaðar í eina skipan og verður eisini til taks hjá vanligum fólki

Rógvi Nybo

Tíðin, har gamlar orðabækur standa á hyllum og í bókasøvnnum á skúlunum og savna stov, er av. Nú verður liðugt at nýta langa tíð til at sita og blaða og leita eftir ávísam orðum millum túsundtals onnur á hundraðtals síðum. Orðabøkurnar verða nú tøkar hjá øllum skúlanæmingum í Føroyum við bert einum klikki. Plinkan eitur nýggja forritið, sum verður lagt á teldurnar í øllum skúlunum, har allar føroysku netorðabøkurnar eru savnaðar á einum stað.

– Hetta er størsta fram-brot fyri okkara mál og okkara málmenning, nakrantíð.

Frambrotið ger tað møgulegt at arbeiða við føroyskum, enskum, donskum, týskum, sponskum, ítalskum og seinni eisini við fronskum og russiskum orðabókum á telduni. Tað er ein kollvelting av teimum heilt stóru í skúlasamhang, skrivar Randi Kúrberg í grein um tað sama longri afturi í hesum blaðnum.

Savnað

Áður hava fleiri orðabækur verið tøkar á netinum, men tær hava verið spjaddar út millum ymsu forløgini. Nýggja forritið og savningin er úrslit av einum samstarvi millum Mentamálaráðið, Náms, Orðabókagrunnin og Sprotan. Sostatt eru allar orðabæk-

urnar nú savnaðar á einum stað, í forritinum Plinkan.

Orðabókin ongantíð ov gomul

Plinkan skal eftir æltan virka sum ein offline skipan, soleiðis at hon eisini kann nýtast undir próvtøku, tá einki net-samband er loyvt. Men skipanin hevur eisini sjálvvirkandi dagfóringar, og fer einaferð um mánaðin at heinta dagfóringar, soleiðis at nýggj orð og broytingar altíð verða dagfórðar, og at nýggjastu teldutøku orðabøkurnar eisini verða heintaðar. Sostatt slepst eisini undan at nýta eyka pengar, pláss, tíð og orku upp á at finna ta nýggjastu útgávuna

av eini ella aðrari orðabók.

Bert føroyskir næmingar – fyrri fyrst

Í fyrstu atløgu verða tað tó bert føroyskir skúlanæmingar og lærarar, sum fáa ágóðan av hesum frambrotinum. Ætlanin var upprunaliga, at skipanin skuldi verða tengd at ip-adressuni hjá skúlunum, soleiðis at skipanin bert kundi nýtast inni í skúlunum. Hetta er nú broytt, soleiðis at næmingar gjøgnum First-class skipanina eisini kunnu nýta netorðabøkurnar heima, har fleiri – serliga eldru næmingarnir – hava mest brúk fyri teimum. Men føroysk lesandi uttanlands eru ikki fevnd av skipanini.

– Nú vit byrja, fevnir skipanin føroyska skúlaverkið. Okkara lesandi uttanlands eru ikki fevnd av henni, sum er, men minst til, at skúlaárið 2011/12 er royndarár, og tí verða spurningar sum hesin sjálvandi viðgjørdir, sigur Magnus Tausen, stjóri í Náms.

Møguliga ókeypis til øll

Soleiðis sum skipanin er bygd í lötuni, kunnu øll onnur, ið vilja nýta orðabøkurnar á arbeiðsplássinum ella í heiminum keypa orðabøkurnar frá mánaðegnum, antint í bókahandlunum ella á heimasíðuni hjá Sprotanum.

Men møguliga verður talan um at broyta skipanina í framtíðini.

– Grundarlagið undir øllum tankanum handan eina felags skipan viðvíkjandi netorðabókum kann lýsast við hugtakinum »Orðabækur til fólkið«. Nú verður roynd gjørd við skúlaverkinum øllum. Tað er stórt tak og kann – vil væl við – enda við, at orðabækur standa øllum í boði ókeypis. Ókeypis er tað sjálvandi ikki, og hetta skúlaárið røkkur orkan til skúla-verkið. Og tað er ódnartak í sjálvum sær, vísir Magnus Tausen, stjóri í Náms, á.

rogvi@sosialurin.fo

**Les meira um
hetta í Summar
á síðu 10 - 11**